

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ иғъэзет

КІЭЛЭЦЦЫКІУ ЗЫГЬЭПСЭФЫПІЭХЭМ Іоф ащызышІЭЩТХЭМ язэІукІ

Адыгэ Республикаем гъесэногъэмрэ шIэногъэмрэкIэ и Министерствэ кIещакIо зыфэхъугъэ зэIукIэ Адыгэ кIэлэе гъэджэ коллежым щыкIуагь.

Зызыщаагъэпсэфыщт ыкы япсаунгыгэ зыщаагъэптытшт кілэціыкы лагерьхэм агъэкюштхэ вожатэхэр ыкы кілэлпүхэр (гъэсэнгыгэм иорганизацне зэфэшьхъафхэм ялофыштэ 330-рэ) ашт къырагъэблэгъягъэх. Республикаит ведомствэ зэфэшьхъафхэм ялыклохэу зэлуклэм хэлэжьагъягъэх Къэралыгъо инспекторхэри ахэтгыгэх.

Ныбжык! Ехэм яуахътэ гъэш! Егъонэу зэрагъэкюштэм изэхэцэн зыгъэпсэфыг Пэхэм ялофшэн мы аужырэ ильэсхэм зэрэфагъялоршишээрэм даклоу гъогурь-клоным ишапхъэхэри кэлэцык! Ухэм арагьаш! Аш пае инспекторхэм кэлэлтүхэм зафагъазээ, гъогум щынэгъончьеу зэрэшьзекюштхэ шык! Ехэр, кушхъяэфачъэм тесхэм яшапхъэхэр, нэфынэр къэзытыхэрэ пкыгъохэр зэрэгфедэштхэр агу къагъэкыжыгъяж.

Гүйфедэлтхэр агуу квага вэкийжвын вэх.
Мы уахьтэм клоэр Урсылы 100тынхан
бзэү «БЕЗ ВАС НЕ ПОЛУЧИТА!» зы-
фильтрэм инспекторхэр кытлагчидагтээх.
Нахь нэрыльзэгчоо къагурыоным фэш
къелэцькынку купхэр транспортымкээ зэрэ-
зращэштхэм апильхэ шалхъэхэр къи-
зылотыкырэ видеороликыр къафагъэ-
дэгччад.

Іофтхъабзэм изэхэцклохэм зэралты-тэрмек, кіләпциклюхэм япсауныгъе ыкли яшьїлэнгъе кызызetenэнхэмкіе кіләплю-хэм шлэнгъеу арагъегъотыштым ишүа-на кыакюшт.

Сурэтыр А. Гусевым ихъарзынэш къыхэтхыгъ.

Адыгейим ипшъэрыльхэр егъэцакІэх

Псэуплэ-коммунальнэ хызмэтэм ыкчи энергетикэм ипредприятиехэм 2018 — 2019-рэ ильэсхэм ательйтэгээ бжыхьэ-кымэфэ гъэфэбэлэ уахьтэр зэрэзэхашагьэм изэфэхысыжхэр зыщашыгъэхэ, джащ фэдэу федеральнэ проектэу «Псэуплэ» зыфиорэр шъолтырхэм зэрэццагъэцклагъэм фэгъэхыгъэ селектор шыклем тетэу клогъэ зэхэсигуу тыгъуасэ щылагъэр зэришагь Урысые Федерации и Правительствэ и Тхаматэ игуадзэу Виталий Мутко.

Іофтхъабзэм хэлэжьагъэх Адыгэ Республикаем и Лышьхъэу Къумпъыл Мурат, министрэхэм я Кабинет хэтхэр.

я Кабинет хэхэр.
Виталий Мутко кызыэрэхигьэ-
щыгъэмкіэ, гъэфэбэпІе уахътэр
шъолтыр 44-мэ аашаухыгъ ава-

риеу къехъугъэхэм япчыагъэ нахъ маклэ ашын алъэкъигъ. Ащ daklou электроэнергетикэм ипсэуальзхэм япроцент 20-мэигъом паспортхэр къаратыгъэхэп, регион зырызхэм псэудэ-коммунальна комплексын

и объектхэм ошлэдэмышигээс
къащихуугьеэ гъогогьуи 9-рэй
къыхэкыгь. Мыш ляпсэү илэр
ЖКХ-м и объектхэм ащищхэр
жьы дэдэ зэрэхуугъэхэр ары.
УФ-м и Премьер-министрэү
Дмитрий Медведевым пшъээ

рыльээ къыгъэуцугъэмкэ, ком-
мунальнэ инфраструктурэм
ипсэуальзэхэр гъэкъжыгъэн-
хэм фытегъэпсыхъэгъэ юф-
тхъабзэхэм яплан Урысыем
псэользшынымкэ и Министер-
ства зэхигчийн фае

Адыгеим ипсәупІә-коммунальнә комплекс ипсәуальәхәр 2018 — 2019-рә ильесхәм атэллытәгъэ бжыхъя-кыымәфә уаҳъ-

(Мурзук а. 2 рәс. шарыб. ит.)

Адыгейм ипшъэрыльхэр егъэцакIЭХ

(Икэух).

АР-м иминистрэхэм я Кабинет унэшьо гъэнэфагъэ ышыгъ. Министерствэхэм ыкли ведомствэхэм, республикэм имуниципалитетхэм ялашхэм мы лъэнъюкомкэ пшъэрыль шъхъялэу алашхъэ щитхэр аш къыдыхалытагъэх. Мыш фэдэ eklonlakэм ишуагъекэ шъолъырим lof щызышIэр котельнэ 319-рэ, фэбэрыклонIэ километрэ 283-рэ, фэтэрыбэу зэхэт унэ 1638-рэ, газрыклонIэ километрэ мини

3-м ехъу, нэмикэл псэуальхэри гъэфэбэлэ уахътэм фагъэхъазырыгъэх. Ioftxhabzey зе хащагъэхэм яшуагъекэ мы мазэхэм псэупIэ-коммунальнэ хъызметэм ыкли гъэстинулыхъэ-энергетическое комплексим япсэуальхэри аварие ошэдэмышигъэ къащыхъу гъэу агъунэфагъэп, пстэуми зыкп итэу lof ashlag.

2019-рэ ильэсэм имэлтэл фэгъу мазэ ехъулэу отраслэм ипредприятихэм гъэстинулыхъэ шхъуантIэм юльянъюокэ кре диторскэ чыфэу ательир соме

миллион 58,7-кэ нахь макэ ашыгъ. Предприятихэм чыфэр къызэррапшинырэм елхыгъэ зэфэхъысыжхэр ренеу ашых, ччагъэхэр УФ-м псеольшынымкэ и Министерствэ Iekla гъяхъэх.

2019 — 2020-рэ ильэсхэм ательйтэгэ гъэфэбэлэ уахътэр республикэм зэрифешуашэу щызехшэгъэным фытегэпсыхъэгэ Ioftxhabzexem ялан профильнэ Министерствэм зэхигъеуцааг. Аш къызэрригъэна фэрэмкэ, мы уахътэм зэрэхъязырхэр къэзыушихъатыре

паспортхэр 2019-рэ ильэсэм чьэлтийгъум и 1-м нэс муниципалитетхэм зэкэми агъэхъазырынхэ фое.

Федеральнэ проектэу «ПсэупIэ» зыфиорэм игъэцэктэн къыдыхэлтыгъэу, республикэм псеольшынымкэ, транспортнымкэ, унэ-коммунальнэ ыкли гъогу хъызметымкэ и Министерствэ шъольыр проекти «ПсэупIэ» зыфиорэм ипаспорт зэхигъеуцааг ыкли гынэфагъ. Федеральнэ Министерствэм зээгъыныгъэу зыдикэхтагъэхэм къызэри

юрэмкэ, 2024-рэ ильэсэм ехъулэу псэупIэ квадратнэ метрэ миллионы 2-рэ мини 154-рэ ашынэу агъенафа. 2019-рэ ильэсэм квадратнэ метрэ мин 271-рэ ашынэу яшьэри.

Зээгъыныгъэу зэдашыгъэм къыгъэнэфэрэ пшъэрыльхэр зэкэ зэшохыгъэнхэ зэрэфаэр Күмпилын Мурат къыхигъэшыгъ, ашкэ профильнэ ведомствэм пшъэрыль гынэфагъэхэр фишыгъэх.

ГҮНЭЖХҮҮКЬО
Сэтэнай.

Адыгэ Республика и Лышъхэ и Указ

Іэкыб къэралым ыкки Адыгэ Республика къэклогъэ цыфым патентыр раты зыхъукэ сэнэхьатэу илэр (Ioftshen лъепкъэу ыгъэцакIэрэр, IэнатIэу ыыгъыр) аш итхэгъэним ехъилагъ

Федеральнэ законэу «Урсын Федерацаем къэклогъэ цыфху юкыб къэралхэм къарыкыгъэхэм правовой лъэнъюкомкэ ялофхэм язытет ехъилагъ» зыфиорэм тэгээпсихъа гъэу унашъо сэшы:

1. Йэкыб къэралым ыкки Адыгэ Республика къэклогъэ цыфым патентыр раты зыхъукэ сэнэхьатэу илэр (Ioftshen лъепкъэу ыгъэцакIэрэр, IэнатIэу ыыгъыр) аш итхэгъэним юшыгъэнэу.

2. Адыгэ Республика цыфхэм Ioftshen ягъэбъотыгъэнимкэ икъэралыгъо къулькъу и

ГъэорышIapIэ зы Ioftshen мафэм къыклоц Адыгэ Республика хэгъэгу клоц Ioftshemkэ и Министерствэ мы Указын иа 1-рэ пункт зигуту къышыре унашъо аштагъэм щигъэгъознэу.

3. Официалнэу къызыхаутырэм ыуж мэфи 10 зытешкэ мы Указын klyachl илэ мэхъу.

Адыгэ Республика и Лышъхэ Къумпил Мурат
къ. Миекъуапэ, жъоныгъуакэм и 6, 2019-рэ ильэс N 52

Псы стырыр аубытыщт

Хабэ зэрэхъугъэу, гъэ къес жъоныгъуакэм и 15-м къыщегъэжьагъэу тхамэфиту пальэкIэ Myekyuapэ чыпIэ-чыпIэу псы стырыр аубыты.

Котельнэхэм ялофшен зыкызэпагъэрэ ахэм пешорыгъэш гъэцэктэжынхэр арашылэнхэм пай.

АО-у «АТЭК Майкопские тепловые сети» зыфиорэм къызэртигъэмкэ, псы гъэфэбапIэ умыгъэкуюасэу насоснэ оборудование ыкли псыр химическэу зыщагъэхъазырье системэр бгъэцкIэжынхэ пльэкырэп.

Котельнэхэм ыкли гупчэ фэбэлэ пунктихэм ялофшен зыкызызызтырагъэуцощт мафхэр Миекъуапэ щагъэнэфэгъахъэх. Аш фэгъэхъыгъэ къэбарыр зэртихэгъэ тхъапэхэр фэтэрбыэу зэхэт унэхэм ячэхъагъухэм къапалагъэх. Джаш фэдэу гъэорышIeklo компанихэм социалнэ мэхъанэ зиле объектхэм (еджапIэхэр, кэлэццыкIу ыгъыпIэхэр, сымэджэхъэр) псы стырыр зэрэбуытыштимкэ макэ арагъэлг.

Сыдигъуа ыкли мэфи тхъапша псы стырыр зыщымыIэштыр?

АО-у «АТЭК Майкопские тепловые сети» зыфиорэм исайт мыш фэгъэхъыгъэ къэбарыр игъэкотыгъэу ит. Шъхадж зыщыпсэурэ чыпIэм ельтыгъэу мафхэр псы стырыр зыщубытыштэр ижъугъотшт. Еж къулыкъур зыдэштыр — ур. Гагариным ыцэ зыхырэр, 156-рэ.

ФэбэрыкъуапIэхэм ягъэцкIэжын ыкли псы стырым изэ

пгъэун тельтигъэе пальэр ильэс къес чыпIэ зыгъэорышIэжыпIэ органхэм агъэнафа.

Ау санитарнэ шапхъэхэм къызэррадыхэлтыгъэмкэ, аш фэдэ пешорыгъэш гъэцэктэжынхэм мэфэ 14 нахьыб атекуадэ хъущтэп. Къэралыгъо псеольшыным иунашъу джа пальэр ары юшгъэнэфагъэр.

Тхамэфиту тешэу псы стырыр къышуфхамыгъэнэжынэ, Къэралыгъо псэупIэ инспекцием, прокуратурэм е хыкүм яорганхэм зафэжъугъэзэн шуфт.

ИкIэ зэрэшьутиштыр

Счетчикхэр зиунэ итхэм ауштэуми ыкпIэ атыштэп. Счетчик зимыIэхэм псы стырыр зыщымыIэгъэ мафхэр къафыкIалтытыкIыжынхэу щит.

Іашынэ Сусан.

Пэшпорыгъэшь Ioftxhabzey ragъэжьагъ

Роспотребнадзорым и ГъэорышIapIэу Адыгэ Республика юшIэм къызэртигъэмкэ, СПИД-м илъыкыгъэхэм я Дунэе мафэ ипэгъокIэу жъоныгъуакэм и 14-м къыщегъэжьагъэу и 19-м нэс «линие плыврим» Ioftshen юшIэшт.

Роспотребнадзорым и Гупчэу АР-м юшIэм эпидемиологиям я Гупчэу АР-м иконсультационнэ гупч, 8-800-555-49-43 (Роспотребнадзорым изэикI Консультационнэ гупчэ ителефон) къитеонхэ алъэкышт.

Республикэм юшIэхэрээр телефон номерхэу: 8 (8772) 52-74-33, 57-11-84 (эпидемиологическе надзорым иотдел), 8 (8772) 52-18-47 (гигиенэм ыкли эпидемиологиям я Гупчэу АР-м юшIэм иконсультационнэ гупч), 8-800-555-49-43 (Роспотребнадзорым изэикI Консультационнэ гупчэ ителефон) къитеонхэ алъэкышт.

Шыгу къэтэгъэкыжы, 2019-рэ ильэсэм СПИД-м илъыкыгъэхэм я Дунэе мафэ я 36-у зэрэхагъэунэфагъыщтыр. Пшъэ-

ВИЧ-р къахагъэшыгъэу нэбгырэ 308-мэ нэмикэл ушхъагъу яэу ядунаи ахъожыгъ, ахэм ашыщэу 163-р СПИД-м илъыкыгъэх.

Тызхэт ильэсэм жъоныгъуакэм и 1-м ехъулэу ВИЧ-р яэу нэбгырэ 973-мэ диспансерым ашыльэпльэх, ахэм ашыщэу нэбгырэ 386-мэ антиретровируснэ терапие афашы.

Ильэс къес ВИЧ-р яээмэ къыхэгъэшыгъэним фэгъэхъыгъэ улпъэкун 99000-рэ фэдиз республикэм юшагъэлкоки. Тызхэт ильэсэм пыкыгъ мэзиплым къыклоц ВИЧ-р яэу нэбгырэ 51-рэ агъунэфагъ. Нэбгырэ мини 100-м тельтигъэу мы узыр зилэр процент 11,2-рэ мэхъу. Ар блэкигъэ ильэсэм мыш фэдэ уахътэм егъэшагъэмэ, процент 17,9-кэ нахьыб.

(Tikorr.).

Адыгэ Республика и Лышъхэ Адыгэ Республика иминистрэхэм я Кабинетрэ лъэшэу гүхэл ашыхъу милицием игенерал-лейтенантэу, Джэджэ районым къышыхъу гъэу, Пшъээ шъольыр Ioftshen и Лышъхъу гъэу, Адыгейм изаслуженэ юристэу, Урысюм и Къыблэ ишъольырхэм яхбээхъумэко къулькъуем язэдэлэжъэнэгъэ, Адыгеймээ Пшъээ шъольырхэм язэгъунэгъушу зэфыщытыкIэхэм язэпштэн зиахышыгъэхъу гъэу Сапрунов Александр Георгий ыкъом идунаи зэрихъюжыгъэр ыкли юшмийIэжын иунашъорэ илахылхэмэ афэтхъаусыхэх.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ иунашъу

Рэзэнгъэ тхыль фэгъэшьошэгъэнэм ехыллагь

Культурэмрэ искуствэмрэ илах зеражишихъэрэм фэш **Бабаян Сюзаннэ Мартин ыпхум** – муниципальнэ бюджет учреждениеу «Мыекъопэ районым лъэпкэ культурэмкэ и Гупчэ» къашъомкэ ильэпкэ ансамблэу «Еразанк» (къутырэу Северо-Восточные Сады, культурэмкэ и Унэ щизэхъщаа) ихудожественнэ пащэ, хореографическэ еджаплэу «Наири» ипащэ рэзэнгъэ тхыль фэгъэшьошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ Къумпыйл Мурат

къ. Мыекъуапэ,
мэльфэгъум и 22-рэ, 2019-рэ ильэс
N 107

Лышъужъыгъэу зэрахъагъэр тицымыгъупшэнным фэшI

Урысые юфтьхъабзэу «Диктант Победы»
зыфиорэр Адыгеим щыкъуагь. Юфтьхъабзэм
нэбгыри 100-м еху хэлэжьагь.
Кілэеджаклохэр, студентхэр, общественнэ
юфышэхэр, нэмикхэри ащ зэрихыгъэх.

Юфтьхъабзэр аперэу зэхажагь.
«Историческая память» зы-
фиорэр партийнэ проектын
къыдыхъельтагъэу юфтьхъабзэр
«Единэ Россиям» ригъекъокыгь.
Ащ Урысые зэрэштэу зэ-
рихыгъ, іэкыб къэралыгъохэм
чанэу диктантыр ашатхыгь.

— Диктантыр Урысыем ишьо-
лтыр пстэуми ашатхы. Юфтьхъа-
бзэм мэхъанэ куу хэль, Хэгъэгу
зэошхом ильэхъан тицыхъэм
кынен альэгъуагьэр, Теконы-
гъэр къызэрэдахыгъэр къэралыгъом
итарихъ щыпхырыщи-
гъэх. Гукъэкихъыр дъэльялэу,
ар тинахыкхэх альыдгъэ-
съжынымкэ мыш фэдэ юф-
тьхъабзэр тиэптиэгъу, — кы-
луагь Урысыем и Лышъухъэу,
«Историческая память» зы-
фиорэр проектын тишъольыркэ
ипашэу Цэй Эдуард.

Гээцкээн 20 такыкъ 40-м
къыкъоц юфтьхъабзэм хэлэжьа-
гъэхэм ашыныр яшьэрлыгь.
Лъэнэкъо зэфшъхъафхэр къы-
зэлъызыубытырэ учикхээр, та-
рихым, географиим, литерату-
рэм, нэмикхэми афэгъэзат-
гъэу зэхгъэуцагъэх. Мыш фэдэ
шыкъкээм ишьуагъкэ, юфтьхъаб-
зэм хэлэжьагъэхэм нэуухым
нахь игъекъотыгъэу тарихыр
зэрагъэшэн, щынэгъэхэм
ахагъэхъоним фашщтых.

Диктантыр затхыгъе уахьтэм
хэлэжьэн зымэлъекъыгъэхэм

онлайн шыкъкээм тетэу щынэгъэхэр аушэтэн амал ялагь.
Мэкъугъум и 12-м официальнэ
сайтэу «диктантпобеды.рф»
зыфиорэм зэфхырысыжхэр
къырагъэхъащтых.

— Юфтьхъабзэр зэрээхах-
шэрэм фэгъэхыгъэ къэбарыр
синаиджэгъухэм къысауагь.
Зэрээхэсхэу сыхэлэжьэн гу-
хэль сшыгъэ, — къытфуятуэ
Даур Аслын. — Хэгъэгу зэо-
шхом сятэжхээр хэлэжьагъэх.
Ахэм лыхъужынгъэу зэрахь-
гъэр зэрэсчмыгъупшагъэр
къэзгэльгэйон, щынэгъэхъон гүхэль
птиэ зыфишгэцжыгь.

— Уахьтэр макло, ащ игъусэу
Хэгъэгу зэошхом фэгъэхыгъэ
шиэнэгъэхэу тлэклэльгъэхэр
тлэклэу тлэпэзыжхэу кыхэкы, —
игушигъэ льгээкъуатэ Аслын.

— Мыхэм афэдэ юфтьхъабзэхэм
яшьуагъэкэ зэо жъалымыр зы-

когъэ ильэхъэм тинахыжхэм
лыхъужынгъэу зэрахьагъэм
тегүшисэн амал тиэ мэхъу,

ахэм шыхъекъефенгъэ къызэ-

ралэжьырэр джыри зэ тигу
къэтэгъэкъыжы.

**ГҮНЭЖКҮҮКЬ
Сэтэнай.**

Яшэжь агъэльапэ

Къулыкъур ахызэ гъогу инспекторхэу
фэхыгъэхэм яшэжь Адыгеим иполицейскэхэм
агъэльапэагь.

Гъогурыкъонир щынэгъончэ-
нимкэ Къэралыгъо автоинспек-
цием истационар постэу Тэхъу-
тэмькью районым ипоселкуу
Инэм дэжь щытим 1998-рэ
ильэсийм къулыкъур щызыхы-
штыгъэ нэбгыри 4 бээджашэхэм
щаукыгъагь: милицием истаршэ-
сержантхэу Батмэн Хъакъеф
ыкы Лынгъуру Руслан, сержант-
тэу Гъомлэшк Нурдин, младшэ
сержантэу Хъакъэко Джанхъот.

Хабзэ зэрэхъугъэу, мыхэр
зыышыфхыгъэ мафэм тифэу АР-м
хэгъэгу клоц юфхэмкэ и Мини-
стерствэ иофышэхэр а чыпэм
макло, щынэгъэ агъэльапэ.

Шыгъо зэхахьэм хэлэжьагъэх
министром игуадзэу Евгений
Долматовыр, ГИБДД-м и Гээл-
рышлэпэ ипашэу Александр
Курпас, МВД-м иветранхэм я
Совет итхаматэу Хъутыжъ
Азмэт, МВД-м иотделэу Тэхъу-
тэмькью районым щынэгъэм, ад-
министрацием яофышэхэр,
хэклиодагъэхэм ялахылхэр.

Зэпэуцужым хэклиодагъэхэ
къулыкъушэхэм та��ыкърэ зэ-
рафшыгъуагъэхэмкэ юфтьхъа-
бзэр рагъэжьагь. Нэуухым ми-
нистрэм игуадзэу Евгений
Долматовыр къэзэрэугоицэхэм
закыфтигъазээ, хэклиодагъэхэ
кълэхэм ялахыл-гupsэхэм чэ-
нагын ашыгъээр зэрэгүнэнчье
къыхигъэшыгь.

— Тинибджэгъухэу къытхэ-

тыгъэхэм яшэжь дгъэлэпнэйм
мэхъанэ ил. Шэжьыр щэлэфэ,
ащ фэдэ тхъамыкъагъохэр къы-
зэрэмыхъущтхэм тицыхэ тель.
Мамырныгъэр ыкы рэхъатныгъэр
тиэнэйм фэбанхээзэ зыпэ зы-
гъэтэлтигъэхэм ялыхъужынгъэ
ащымыгъупшэнным тапэки ве-
домствэр ыуух итышт.

Хэбзэхуумаклохэр сыдигуу
узынчъэхэу юфышэ къыкъы-
жынхэш, яунэхэм къяколэхъ
зэпэтынхэу Тэхъутэмькью рай-
он адмиистрацием ипашэу
Шъялэхъо Азмэт къафэлэйгъагь.

Адыгеим и Къэралыгъо ин-
спектор шъхыалэу Александэр
Курпас къызэрэхигъэшыгъэмкэ,
гъогу инспекцием икъулыкъу-
шэхъэр бээджэшнэйм ебэнгъэ-
нэм иапэрэ сатырэ үүхъ. Гүхэл
нахь мышэми, іэпэлэсэнгыи,
шэнэгын зэраилэхъэм емыл-
тыгъэхэу джащ фэдэ гүхэкъы-
шохэр мэхъу: зы та��ыкъым
ныхэм акъохэр, кълэццыкъуухэм
ятахэр чанэх.

Отставкэм щынэ милицием
иполковникеу Хъутыжъ Азмэт
зэрэхигъэунэфыкыгъэмкэ,
хэклиодагъэхэм яунагъохэм ящи-
кълэхъэр іэпилэгъур тапэки ара-
гъэтэгъотышт.

Шыгъо зэхахьэм икъеух къу-
лыкъушэу фэхыгъэхэм къафы-
зэуахыгъэ мыжъобгъум къэгъа-
гъэхэр къэралхъагъэх.

ІШЫНЭ Сусан.

Пхъэнир лъагъэкъуатэ

Адыгеим пстэумкэ гъэтхэсэ гектар мини 108530-рэ щыхалхъа-
нэу агъэнэфагь. Мары мы уахьтэм пхъэнир макло. АР-м мэкъу-
мэшымкэ и Министерствэ къызэрэтигъэмкэ, гектар 78546-рэ
хагъэкъыгъах. Ар агъэнэфагъэм ипроцент 72-рэ мэхъу.

Гъэтхэсэ лэжыгъэхэм яхэлхъанкэ аз аитыр Шэуджэн районыр
ары. Ащ ичыгулэхъэм пстэумкэ агъэнэфагъэм гектар 4298-рэ
ипроцент 96-рэ агъыгъах. Коцхъэблэ районыр ащ ыуух макло
къенэ, гектар 17455-м щынэу процент 94-рэ халхъагь. Красногвар-
дейскэ ыкы Джэдэж районхэр мычыжъе ахэм аух итых.

Министерствэм къызэрэццауагъэмкэ, гъэтхасэу агъэнэфагъэр
игъом апхынымкэ ишыкъэгъэ пстэури хызымэтшлэпэхэм ал-
кээль. Пстэумкэ трактор мини 2-м ехуу, сеялка 637-рэ, пхъэлэ-
ш 700-м ехуу, культиваторуу ащ фэдиз агъэфедэх.

Мыгъэ ыуахыжынэу республикэм бжыхыасэу щыхалхъагъэр
гектар мини 106-м ехуу. Ахэм игъом ыкы икъоу чыгъэшүхэр
аратахъагъэх.

Европэ адыгэхэр

«Хэкум щыщ лыклоу шуукын зэрэтфэкуагъэр лъешэу голэ дэд түххүгь. Тищылаклэ шуу зеригъегумэкырэр, шуукын зэрэткілэупчлэрэр, түзэрэшшүүчимынгуулшэрэр ашт къеъэлъагъо», — джаущтэу къытлэгушуатээ Берлин наэропортту Шенефельд къыштылпэйокыгъ Европэм ит Адыгэ Хасэхэм я Федерацие и Тхъаматэу Дышъэк I Эртан. Сэ журналистэу сыйкыцылэжъэнэу, ордылоу Цышэ Заретэ фестивалым къыдыхэлъитэгъе концертим орд къыционэу Германием търагъэблэгъагъ. Тэш нэмийкэу, хэкум икылье хыакэу Европэ адыгэхэм язэлуклэ хэлжъагъэх Къебэртэ-Белькъар Республиком иордылохэу купэу «Бзэрбээр» ыкчи Дышъэк Фатимэ.

Зэшомыкодынхэр, зэпэлапчэе мыхунхэр ягуульоу Европэ Адыгэ Хасэхэм я Федерацие игукъекыкэ адыгэ культурэм ифестиваль ильэс 11 ыпэу Германием Ѣызэхашаа аублагъ. Европэ къэралыгъохэм адыгэ нэбгырэ мин 40 фэдиз ашыпсэоу къалтытэ. Шылпкъэ, ажырэ ильситфим а пчагъэм зэрэххуагъэр нафэ. Джыре нэс адыгэхэр зэримысхэу аогътигъе Норвегием, Финляндие, Швецием, Бельгием джы тильэпкъэгъухэр къашалтытэ. Сирием Ѣыклоо замо зышхэхэзыхыгъе адыгэхэм ашыхэр а къэралыгъохэм непэ ашэпсэух. Аш фэдэу гъэрекло къалеу Бремен Ѣыклоогъэхэе фестивалым нэуасэ Ѣытшыгъэгъе Арслан Салам мыгъэрэ зэфесми тыщыулагъ. Лым иунальо зэкинигъуаа, Шамым риши ильэсих ыпэу Хельсинки ыгъэкохьигъ.

«Финляндиием игъесэнгъэ системэ сабийхэм апаеклэ дэвтэ дэд. Ибэ нахьыбэу сиклахэм сафэгумэклэу, ахэм пүнгэгъэ-гъесэнгъэ тэрэз ястыгъ.

Испэшисэхэм якъэгъэлъэгъон.

Мэлъыльфэгъум и 19 — 22-рэ мафэхэм Европэм Ѣыпсэурэ адыгэ унагъохэм язэфэс-зэлуклэ Берлин Адыгэ Хасэм зэхишгэгъагъ. Лъэпкъ шэлжыр мыклюсэним, шэн-хабзэхэр ухуумэгъэнхэм фэлорышлэрэ фестивалыр мыгъэ я 11-у Германием Ѣыклоуагъ. Европэм ихэгъэгү зэфэшхуафхэм къарыкыгъэ адыгэ нэбгырэ 300 фэдиз ашт хэлэжъагъ.

Берлин Ѣызэлуклэгъе адыгэхэр.

шыуным пае мы къэралыгъор къыхэсхыгъ», — ело Салам. Ильфыгъехэм апай Германием Ѣыклоор эзэлуклэми ильэситу хъугъеу къызлаклорэр. Гъэрекло ишшээхэу нахьыжиту игъусэу къеклогохъагъ, джы мыгъэрэ фестивалым зэрэбнэу къыздыгъагъ. Ишхъэгъуси, ильфыгъе нэбгыр и хыр и игъусэхэу Берлин къеблэгъагъ. «Яльэпкъэгъухэр нэуасэ ашынхэба, адьгэ ма-къэр ялунба», — ело тым. Икласэхэм Сирием араплыбээр къашябэ-кыштыгъэмэ, джы непэ фи-ныбэр аушетын фаеу ахэр чыпэлэ иуца-гъэх. Тильэпкъкэ финхэм абзэш түмлэгъэр, ашкы джы тыкъэгушылагъ. Сыдэу мы гъашэм тъзэридээр, сид ушетын адьгэхэмкэ джыри къытфихы-щтыр? Гопэгъу Ѣыт нэмийц къуаджэу Рулсдорф

игъепсэфылэу «Дорадо» зыцэр зэлуклэу къыхахыгъ.

Къумыкъ Уахьи — Берлин Адыгэ Хасэм итхамат:

«Мыщ фэдиз цыф зэхэпщэныр, зычэлэштхэр, ашхыщтыр зэпэгъэфэнхэр, зызэрэгъепсэ-фынчтым угутшысэнры, культурнэ программэр бгъэнэфэнры ишшэхэп. Ау сид фэдиз къин тэлъэгъуми, мы зэлуклэхэм ямэхъанэ ины. Щыдъэтхэ хүштэп. Европэм титэкъухьагъ. Мары, Германием изакъоми, нэбгырэ мин 20-у тыщыпсэурэм къэлэ пчагъыгъэхэзэсээр. Мы фестивалыр ашт адьгэ унэгъо зэхахьэу туублэгъагъ. Тызэрэлтэгъуныр, нэуасэ тызэфхууныр, тызэхэгүшүйэжыныр тимурад шхъя-иэх. Ау ильэс къэс программэм хэдгъахьозэ тырэкло. Тызы-

зэлуклэ, тильэпкъ игумэкыгъ горэхэм татегушиэ, тиньдэлъфыбээ зэгъэшгээным тыфаблэ, тишэн-хабзэхэр Чэтымынхэм тусэ. Ашкэе мары шьори шутилэпэйэгъу. Ильэс зэфэшхуафхэм хэкум къыкырэ артистхэр тифестиваль къеблагъэх, ялах къыхалхъэ. Тышууфэрэз ашт пае».

Германием Ѣыпсэурэ тильэпкъэгъухэр непэ Берлин, Бремен, Ганновер, Гамбург, Мюнхен, Кельн, Франкфуртна-Майнэ, Нюрнберг, Мюнстер, Мангейм ашэпсэух. Къумыкъ Уахьи къыуагъэр шыпкъэ. Ипхъах-итэкъоу Ѣылэх. Мы къалэхэм ашызэхэшэгъэ хасэхэм зэрафэлэкэе адьгэ тильэпкъ зэхашэр ашагъэпти. Аш фэдэу Берлин Адыгэ Хасэм къелэць-

Шэжьокъо Молэ фэгушлох.

ЗЭШЛӨКДҮҮХЭРЭП

күхэр пшынэ еоним, къэшьоным щафагъасэх. Ильэс 5 — 10 зыныбжь сабыйхэм арагъэшлагъэр фестивалын кыщагъэлъэгъуагь. Нахыжылохэу, ильэс 15 — 20 зыныбжьхэм лъэпкъым итарихь, инепэрэ псэукэ, икультурнэ кэн афэгъэхыгъэ шэныгъээ алекэлхэр шхъяхыгъэ кашшыгь. Зэнэкъоку шыикэу, нахь пэрьтыгь къыхахызэ, ахэм зауштагъыгь. Угчэхэм Адыгейм фэгъэхыгъэхэр ахэтигъэх. Аш ельтигъээ тэри тшогъэшэгъоныгь джэуапхэр. Германиум ныбжыкэхэм щашэ тиреспублике нэбгыре пчагъэй исир, Мыекъуапе загъэпсыгъэ ильэсир, ыцэ

Берлин щыш адигэ пшашь.

кыкырэр, тикъалэ дэт мэштийр, саугъетхэр зыфэдэхэр. Джаш фэдэу Налыцк, Шэрджэкс къалэ ягъэпсыкэ хэшшыкэу фырьлэри зэнэкъокуум ахэм кыщагъэлъэгъуагь. Нахь цыкъухэри агъэзэцьгъэхэп. Мафэ къес мультифильмхэр къафагъэлъяоштыгъэх. Адыгабзэкэ къэгүшлэри «Король Лев» кылорэр зэкэ сабийхэм агурамыуагъами, ашлэгшэгъонеудэгъэх. Клэлэнцыкъухэр гэлэгъуаплээм чээсүфхэ, нытыхэм ашэн агъотыгъэгъэ. Пэсэрэ адигэ джэгүкэу «Кэнхыр» зэхэцгээнэр фестивалын программаа изылахьуагь. Мэл-пчэн лякъохэм къааххыгье къупшлхэхэр зээгъэулыгъэхэр, зыгъэгъушыгъэхэр, зыгъэлажъхэр Ганновер щыш Халбат Мухъарэм. Аш дэджеугъэх Европэ Адыгэ Хасэхэм я Федерацие и Тхъаматэу Дышээк Эртан, Голландиум кыкыгъэ Шэжжюкъо Зафэр, Мангейм Адыгэ Хасэм итхаматэу Шэжжюкъо Мола, Гамбург кыкыгъэ Бжэныкэ Салатдин. Сыхьат зэпэуцужын ыуж мы нэбгыритфимаанахь изэр къэнэфагь. Анахыбэу кэнэр кызынтугъээр Мангейм кыкыгъэ Шэжжюкъо

Мола. Спорт зэнэкъоку шыыпкъэм фэдэу теклонигъэ щитхуу тамыгъэр аш фагъэшьошагь.

Джаущтэу шхъадж шлогъэшэгъонышт едзыгъохэр программэм хэтигъэх. Шэнэгъэ конференциехэр, лъэпкъ 1988-ын якъэгъэлъэгъонхэр, концертхэр, адыгэ джэгухэр — фестиваль мафэхэр ушээгъэх. Адыгэм идунаш щизэльшээрэх тхаклоу, тарихълэгъэ Хуяжъ Фахьри мэфитээ зэуж итэу адигабзэм, лъэпкъ культурэм, адыгэ ныным афэгъыхыгъэ десэхэр кытыгъэх.

Хуяжъ Фахьри — тарихъ шэныгъэлэж:

«Сигуалэу сыкъеблэгъагь Европэ адигэхэм яшэн-хэбээ фестиваль. Анахьуа сывыгъэгүмэкырэр түбээ зэрэгдээр ары. Сидэүүтэу нытыхэм агурызгъэлон сабийм ыбээ хэбгъэны зэрэмыхъу-щыр? Джары сиджэпсальэ анахь кыыхээгъэ ёшыгъэр. Ашкэ Бырсыр Батыр бы и иушыгъхэр зъэфедагъэх. А бээшэныгъэлэж акылышиом зэриуштэгъэмкэ, ныдэлэлфыбзэр зыуль цыифхэм сайд фэдэрэ шэныгъи, бзи нахь 1980-хы афэхьшт. Адэ уисабий нахь иушки зэрэхьүүшт гъогум

сыда тепщишт? Джар «адигабзэм хялалыгь кырыгъэхэштэп» зыорэ ныхэм агурызгъало шийнгүйагь.

Адыгабзэм изэгъэшлэн амалхэр Европэм исхэу зэрэгэфедэшүүтхэр Хуяжъ Фахьри едэлгүйхэм агуригэлиагь. Аш нэмийкэу фестивалыр адигэ ныным имафэ илэгээхэй зэрэглэхэй элтигъэй, тильгэгэни ибыракь кызэрэхьгүйэм пиль тарихыр афильтагь. Хятахэм язман агъэфедэштагъэ тамигъэм адигэ ныныр зэрэфагъадэрэм кыщегъэжьагьэу Занэктэ Сэфэрбийрэ Давид Урквартрэ ашыгъэгээ буракь сурэтим нэсийжээ шэныгъэлэжийн ягтуу кышигъигь.

Гээ къэс зэхшэрэ фестивальхэм зэфэдэныгъэу зылофтхабээхэр ахэлэй. Ар шүүшэе фондэу «Дышээ пхуант» исихьт. Сирием кыщыхъулыгъэхэу, Германиум ягъашэм инахьыбэм щипсэухэу Темзэкъо Омаррэ Салехъ Ихьсанрэ ягуукалыкэ адигэ лъэпкъ иофтыхохэр зэшлэхынгүйт мыльку зээуагъакэу аублагь. «Дышээ пхуант» зыфаусыгъэ фондыр ильэсипши хуугъэу мэлажьэ. Аш къыдахъэр ахшэр шыпэуагъэхьыгъэмкэ кэлшаклохэм зэфэхьы-

Күмыкъу Ж., Цышэ З., Жэлээкъо Б., Дышээкъо Ф.,
Күмыкъу У.

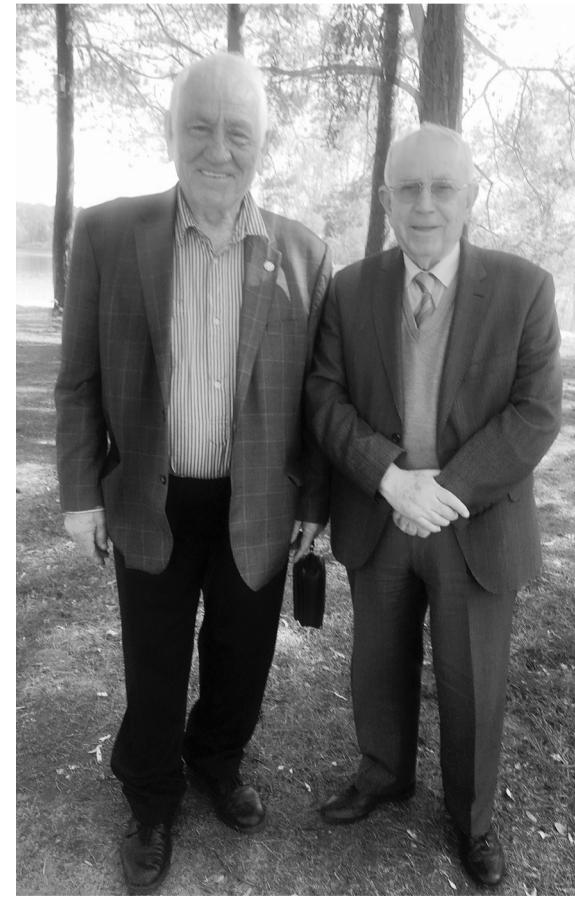
сэжжэ. Мигъэрэ зэлүкэми къеклонгагъэхэм апашихъэе Темзэкъо Омар «Дышээ пхуант» имыльку зыпэуагъэхьагъэхэр къафиотагь. Кызэриуагъэмкэ, ыпэрэ ильэсхэм культурэм, бээм икэхъумэн нахь анаш тырагъэтын альэкъытшыгъэ, ау мы аужырэ ильэсхэм Шам адигэхэр арылофу ялэр. Ахэм ягупсэфынгъэ фондым имыльку зэкэ тырагъуадэ. Аш фэдэу Сирием кыкыгъэхэр тиреспублике зэрисхэр Омар Ихьсан дэгью ашэ. Ахэм ашшэу, ильэсихы ыпэкэ Адыгейм къэкощыгъэ Хятахъо Нарзан адэбэ узым итхабыл зэриубытагъэр шүүшлаклохэм анэдгээсигь. Тилэлоу афэдгээзагъэр къагъэцэглэгь, евро мин кэлэ си-

маджэм кыыфытагъэхьыжыгь. Тхъэр разэ афэхьу. Хятахъо Нарзан непэ Санкт-Петербург адэбэ узхэмкэ илээзаплэ щы. Ахьщэр аш лыпытэу калэм IЭКИЭдгэхьагь.

Кыыхдэгъэшын, Сирием кыкыгъэ адигэхэр мымаклэ непэ Германиум щэпсэху. Ильэс 23-рэ зыныбжь Къэбэртэе Бисльян Шам кыкыгъыгь. Аш еджа-пээр кышиуухыгь, ашпээрэ гээсэнгын щизэргиэгъотын ыгу хэлэгь, ау заом игухэлхэр зэблэригъэхь угь. Калэр непэ Берлин щэпсэу. Европэм шхъафит гъэпсыкэ иль, икономикэ зэтэуцуагь, ау щыэнэгъэрэ зынкэштэп икэрыкэу шүүшлаклохэм анэдгээсигь. Бисльян студиент, нэмцыцбээмкэ факультетийн щеджэ, ахьщэу зыщыкээрэ кызызэригъэхэшт шыкэ кыыгытотыгь. Адигэ къуае рехы ыки ёшэ.

**Къэбэртэе
Бисльян — Си-
рием кыши-
хуугь, Берлин
щэпсэу:**

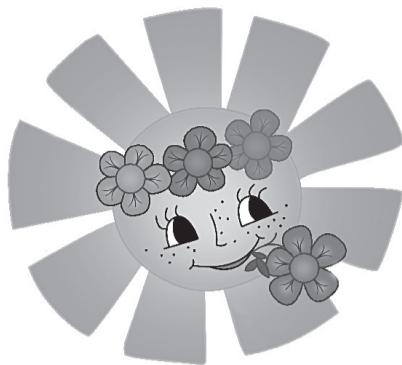
«Сиан рихынгъэ адигэ къуаер. Аш си-кырыпльзыэ зэзгээштагь. Щэр тучаным кышицэшфы, къоепсыр сэр-сэрэу щэрэз зылапцээ, сэгъэхъазыры. Хэсэ зэлүкэхэм и къуаер ашыуусээвэй, ау мы фестивалыр анахьин, къэсхыгъэ къое 50-р зэкэ сщаагъэ. Адигэ къуаер и фестива-лэу Адыгейм зэрэглэхэр зыдаыгъхэу ыки къэ-көрэ гээ гүйцэтгэхэй. Гүйцэтгэхэй зэрэзээгээхэй. Адигэ Ресpubликэм изаслу-женнэ журналист.

Темзэкъо Омаррэ Салехъ Ихьсанрэ.

ТЭШҮУ
Светлан.

**НЭХЭЕ Русълан
ПцІешхъо
ЦыкIум иорэд**

ПцІашхъор мэкъэгъеушь,
Гъатхэм ар илъык.
ШуцIеу бгъегуфы,
Иорэди чефы.

Бзыур гъенубджэгъу,
Набгъо фэгъеуцу.
Цумпэльэ гъехъунэм
Нахъыбэу щэрэдж.

Гъэтхэ чъигы шъхъапэм
ПцІашхъор щепшына.
Иорэди «дахэ»,
Ошъогуми kло.

Чыг къэгъэгъе дахэр
Хэсэу егъэкъабзэ.
ПцІашхъор, пцІашхъор быххэр
Гъатхэм игъешуабзэх.

Пшигэхэр зикIасэхэм апае

Пщымрэ бзыу ЦыкIумрэ

Бзыу къолэн цыкIур пщым дэжь къебыби, чэубжъэм къытетысхы «Пщым ымыгъоти сэгъот» ылоу фежъагъ. Пщыр унэм къыкIи, бзыу цыкIум едээгүй ыкы губжыгъэ. «Мы хытлумэ азыфагу къыкыгъэм сэ сымыгъота ыгъотыгъэр сыда? Сызыфаеу сымыгъотырэри сыда? Джыдэдэм шъуукы!» — ылуу, унашъо ышы, шхончаома аригъеукыгъ. «Джыдэдэм шъуплэлиу, сфержъу-гъелбжъи сэжкугъэшхы!» — ылуу, бзыу къолэн цыкIур фагъэлбжъи ышыхыгъ.

Пщыр щаум икын зэххум, — «Мыш фэдиз зыгъэхъэгъе бзыур синибэ щыпсаунки мэхъу, щагу сикынэу сыйтысымэ къибыбы-къыжынки мэхъу», — ылуу, шхончаохэр бзыу цыкIур къибыбыкъыжымэ еонхэу ыгъэтысыгъэх. Пщыр щысызз бзыу цыкIур къибыбыкъыжымэ. Шхончаохэр зеохэм, бзыу цыкIум темыфэу, пщым ыпхэкы тифи, ыпхэкI лъэныкю гуаутыгъ. Бзыу цыкIур чэубжъэм клю тетысхъажыгъ, зигъеуткорэпщэу, пщым къекIенакIеу «Пхэкы ныкъу, пхэкы ныкъу» ылоу ригъэжъагъ. Пщыми зи ылжыгъэп, бзыу къолэн цыкIури аукынэуи унашъо ышыхыгъэп.

Псэушхъэхэм ашыщэу пыл закъор ары лъегонджипл зилэр.

Хъамлашком цэу ытуир мин 24-м ехъу.

Хъампырашхъом шхынным ыгъотыгъеу кэлльир лъапэхэмкэ зэрагъашэ.

Къамзэгухэр чыыехэрэп.

Махъушэмрэ жирафыимрэ тхъамэфитло псы емышонхэ альэкъи.

Хыкъохэр чыыехэ зыхъукэ зы нэр зэтэрахы.

**НэкIубгъор зыгъехъазырыгъэр
МАМЫРЫКЬО Нуриет.**

Тыгъэнэбзый

Жъоныгъуакіэм ишIугъу

Тыгъуасэ фэсакъеу лъэпепцыеу чым тетыгъе гъатхэм непэ ишIугъу. Тыгъэр лъагэу къыдэкъоягъ. Ошъогур зэлхыгъэ лъэкъыагъ. Фабэр, хъакуэ-пльыгъэ ужэу, мафэ къес нахь лъешеу къетупши. Псэ зыпыт дунаир нэр плэпихэу дахэ: чыгдхэр къэгъэгъе пльыжхэмкэ, фыжхэмкэ, гъожхэмкэ зэллыгъкальх.

Чэрэзхэр шэпльышьо-купльышьох, къэгъагъэхэр плонхэшь, гъожых, фыжых, шхуант-тэх, уцыр къэтэбэ уцышьоу, чым дахэу къеклоу таубгуагъ. Бзыухэр чефыбзэ псынк!эх: мэпкэлтэ-лъатэх, мэлчээ-лъачьэх, щылхэх ашоигъошь, етлупшигъэу, ацапэк!э зэрахъэзэ, уцуу тыси ямызэу набгъохэр ашых, ашхыщыри, мокэ-мык!эх:

щылхъохэм, улохэзэ, къагъоты, бзыу щырхэри, цырыу-щырыу заклэхэу, хъоих, псэ зыпыт дунаир, зэрэхабзэу, гъатхэм дэклэжьы.

Гъэтхэ мафэм юфшэньбэ цыфхэми къяжэ. Хэти зэрилэ-к!эу хатэр егъэтысы лэжын-гъешу фхэхунэу тугъэзэ. Уни, щагуи, былыми, чэт-тхъачети ренэу янэпльэгъу ит.

Гъэм пш!эу блэжжирэп арьба къим бгъотыжыщтыр. Ежь цыфхэми — ини цыкIуи, нахъыжьи, нахъыки сидигъуи зэральэк!эу анаэ зытетыгъ, псаунгыэр хэтк!и зэрэапэрэир къагурэо. Юфыр псэпигъэк!эжь афэхъоу, зы мафэм адэр мафэр падзэжьы. Гъатхэм дунаир дэклэжьызэ, хэти игуугъе нэфхэр къыфегъэпсынк!эх. Жъоныгъохэм мазэр мэфэк!хэмк!э зэлъып-клагь: гъатхэм ыкы юфшэньным я Маф; жъоныгъуак!эм и 9-р Теклонгъэшхом и Маф. Хэгъегум ыкы цыф лъепкыбэу аш щызэдэпсэухэрэмк!э Мамырныгъэр дышшем нахь лъаплэба?!

**ЦУЕКЬО
Джахъфар**

ПкIаур

Шык!эпшынэм кыригъещэу, ПкIаур орэд кыргэгъало. Орэд дахэм кызыфишшэу, ПцІешхъо цыкIур аш едэу.

Шык!эпшынэм дыригъаштэу, Къумбыл пкIашъэр мэу-шашэ.

ПкIаур янэ гушом хэтэу Къэбар шагъор кьеуушшэшь:

— Сэ сишиао сегъэрэз — Ятэ фэдэу ар пшынао, юф ыш!энэу емыгъэзи — Мэфэ реным пшынэм ео.

Хъуаджэ икъэбархэр

Хэта узышхъасыщтыр?

Хъуаджэ игъусэ бащэ ышхи, сымаджэ хъугъэ.

— Сыд пай бащэ пшыгъэ, ушхъасы хуущтыгъэба? — еупчыгъ аш Хъуаджэ.

— Симыем сидэу хъумэ сыйшхъасыни? — ылуагъ гъусэм.

— Гъомылэр уиягъэп шхъаем, орьба ныбэр зиер? Узышхъамысырэп къыпшхъасыжына, синыбджэгъу? — ылуагъ Хъуаджэ.

Техъагъум илээгъур

Хъуаджэ лы бай горэ хъарамыжъеу инэосагь. Аш ишъуз Хъуаджэ дэжь къакIуи, къельэгъу:

— Мэзиц хъугъэш силт техъагъум егъал!э, илээгъу горэ ош!эмэ къысацай.

— Чыылэм егъал!э?

— Ыцэхэр зэтеох, ау пкIант!э къехрэп.

— Ашыгъум, — ылуагъ Хъуаджэ, — ыпашхъэ итъисхы, ахъщэ брошэу фежь, аш лъыпштэу пкIант!эр къытырик!эныш, хъужьышт.

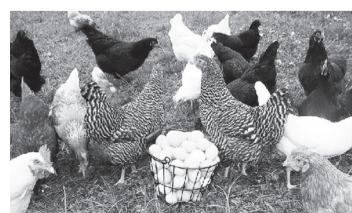
Бегемотхэр псыч!эгъым къы-щэхъух.

ШъошIа, шъущыгъуз?

Къытэшэкъигъэ дунаир гъэш!эгъоныбэу зэххум, ахэм ашыщхэм нэйасэ шыафэтэшы, шъуишэ хэдгъахъомэ тш!оингоу.

Ильэсэм къык!оц! гурьтывимк!э чэтэм к!энк!э 200 къек!эць.

Хъамлашком цэу ытуир мин 24-м ехъу.

Хъампырашхъом шхынным ыгъотыгъеу кэлльир лъапэхэмк!э зэрагъашэ.

Къамзэгухэр чыыехэрэп.

Махъушэмрэ жирафыимрэ тхъамэфитло псы емышонхэ альэкъи.

Хыкъохэр чыиехэ зыхъукэ зы нэр зэтэрахы.

**НэкIубгъор зыгъехъазырыгъэр
МАМЫРЫКЬО Нуриет.**

Шахматхэр

Ти Лышьхъэ кIЭщакIо афэхъугъ

Адыгэ Республикаем и Лышьхъэу Къумпыл Мурат ыгъэнэфэгъэ шуухъафтынхэм якыдэхын фэгъэхыгъэ ешэгъухэр шахматхэмкэ Мыекъуапэ щыкъуагъэх.

Сурэтным итхэр: аэрэ чыплицыр кызын-
зыхъгъэхэр, зэхэшаклохэм ашыкъэр.

Республикэм физкультурэмкэ ыкчи спортымкэ и Комитет, Адыгейим шахматхэмкэ и Федерации зэнэкъокъум кIЭщакло фэхъугъэх. ЗэлукIэгъухэм ясудя шъхьалIэу, дунэе арбитрэу Артем Ахметовыр Москва къикIыгъ. Аш къизэртиуагъэу, зэнэкъокъум нэбгыре 39-рэ хэлжэагъ. Урысыем ишъольтири 10-мэ яллыклохэр Мыекъуапэ щызэлукIагъэх. Ешэгъухэр гъешэгъонэу куагъэх.

«Блиц» зыфиорэ зэнэкъокъум Новороссийскэ щыщэу Никита Петровым аэрэ

чыпIэр кыщыдихыгъ. Очко 11-м щыщэу 9-р кыхьыгъ. Ставрополь краим ёыпсэурэ Артур Габриелян я 2-рэ чыпIэр фагъэшьошагъ, очкоу 9 ригъэкъугъэр. Новороссийскэ иешлаклоу Антон Демченкэм очкоу 9 ригъэкъугъ, аш я 3-рэ чыпIэр кыдихыгъ.

Ветеранхэм язэлукIэгъухери зэнэкъокъум кыщыдальтаагъэх. Тэхъутэмькье районым ёыпсэурэ Хъагъур Нуухэ ишэлэсэнгъэ кыхагъэчи, хэушхъафыкыгъэ шуухъафтын фашыгъ.

— НыбжыкIэхэм ягъесэн сифэгъэзэгъэу юф сэшэ, — кытиуагъ Хъагъур Нуухэ. — Ветеранхэм ѿисэ атырахыз эзэлукIэгъухэм кIЭщаклохэр зэрахэлажъэхэрэм фэш сэгушо.

Ростов хэкум иллыклоу Артемий Данченкэр ныбжыкIэхэм нахь къахэшыгъ, шуухъафтын фашыгъ.

Адыгэ Республикаем щыщхэр зэнэкъокъум зэрэхэлжэхэрэх зэхэшаклохэм зэфахъын-сүхъыгъэх. Мария Пивоваровам очкоу 6 кыдихи, аэрэ чыпIэр купым щыфагъэшьошагъ. Лъецэр Джулъетти зэхэшаклохэм къыхагъэшыгъ.

— Зэнэкъокъум изэхэшэнкэ 16-рэгъу кытгэхъугъэх Дэгужье Мурат, Долэ Долэтбий, нэмийхэм тафэрэз, — кытиуагъ Республикаем шахматхэмкэ и Федерации итхьаматэу, зэнэкъокъум ишацэу Юрий Мешалкиним. — Адыгэ Республикаем и Лышьхъэу Къумпыл Мурат бэмышэу кытгулагъ, шахматхэмкэ зэнэкъокъу гъешэгъонхэр зэрэхэтхэхэрэм фэш кытгэхъугъ.

— Мыекъуапэ тигу рихыгъ, шахматхэмкэ ешлапэ изытэл лъэшэу тигъэрэзагъ. Мыекъуапэ щыкIогъэ зэлукIэгъухэм электрон ёыкIем тетэш шахмат ешлэнэм щылагъэхэр Англием, Испанием, Урысыем щыллыгъэх. Ар кIэу дгъэфедэрэм ашыц. Адыгейим хэгъэу ыкчи дунэе зэлукIэгъухэр щызэхэтщэнхэ тлээкIышт. Республикаем и Лышьхъэу ишэгъэхкэ зэнэкъокъу иныр Мыекъуапэ щызэхэтщагъ, — кытиуагъ дунэе арбитрэу Артем Ахметовым.

Футбол. Ятлонэрэ купыр

Къафэнагъэр зэлукIэгъу тIуритIу

Хэгэгум футболымкэ иашпээрэ куп «Зенит» дышьэр кыщыдихыгъ. Тыжыныр, джэрзыр зыхын зыльэкIыштхэр команди 5 мэхъух.

КIэуххэр

Я 28-рэ зэлукIэгъухэм якIэуххэр зэтэгъапшэх.
«Оренбург» — «Урал» — 2:2,
«Динамо» — «Ростов» — 0:0,
«Анжи» — «Арсенал» — 0:1,
«Локомотив» — «Рубин» — 4:0,
«Енисей» — «Краснодар» — 0:4,
«Ахмат» — «Крылья Советов»

тov» — 2:1, «Спартак» — «Уфа» — 1:0, «Зенит» — ЦСКА — 3:1. «Краснодар» иешлаклохэу В. Классон, Ю. Газинскэм, И. Игнатьевым, М. Сулеймановым зырызэ «Енисеим» икъелапчэ лэгуюор дадзагъ. Гъунэгъу краим икомандэ Европэм и Кубок фэбэнэн имурад. «Локомотив», «Спартак», ЦСКА,

«Арсенал» — ахэри мэгугъэх. «Енисей» ыкчи «Анжи» ашпээрэ купым кыхъэзигъэх. «Уфа», «Крылья Советов», «Динамо», «Урал» загъэрэхъатынам яоф тетэп. Я 13 — 14-рэ чыпIэхэр кыдээзыхъэрээр аэрэ купым кыхъэкIыштхэ командахэу я 3 — 4-рэ чыпIэхэр зыхъыгъэхэм адешэштых. Теклоныгъэр кыдээзыхъхэрэ ашпээрэ купым щешэштых.

ЧыпIэхэр

1. «Зенит» — 61
2. «Локомотив» — 52
3. «Краснодар» — 50
4. «Спартак» — 46
5. ЦСКА — 45
6. «Арсенал» — 45
7. «Ахмат» — 39
8. «Ростов» — 38
9. «Оренбург» — 37
10. «Рубин» — 35
11. «Урал» — 34
12. «Динамо» — 31
13. «Крылья Советов» — 28
14. «Уфа» — 26

15. «Анжи» — 20
16. «Енисей» — 19.

Я 29-рэ ешэгъухэр

«Уфа» — «Оренбург»
ЦСКА — «Ахмат»
«Крылья Советов» — «Спартак».

19.05

«Урал» — «Локомотив»
«Енисей» — «Динамо»
«Арсенал» — «Краснодар»
«Ростов» — «Зенит»
«Рубин» — «Анжи».

Я 30-рэ ешэгъухэр

26.05

«Анжи» — «Урал»
«Ахмат» — «Ростов»
«Динамо» — «Арсенал»
«Зенит» — «Енисей»
«Краснодар» — «Рубин»
«Локомотив» — «Уфа»
«Оренбург» — «Спартак»
ЦСКА — «Крылья Советов».
Зэкэ ешэгъухэр мафэм сыйхатыр 2-м рағэжъэштых.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбай.

Зэхэзыщагъэр
ыкчи кыдызы-
гъэкIырэр:
Адыгэ Республикаем
льэпкэ Йоххэмкэ, I
ЭкIыб къэралхэм ашы-
псэурэ тильэпкэ-
гъухэм адыярIэ зэпхы-
ныгъэхэмкэ ыкчи
къебар жуутгъэм
иамалхэмкэ и Комитет
Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шиэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм
къайхырэр А4-кIэ
заджэхэрэ тхъапхэу
зипчагъэкIэ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлхээр, шрифттыр
12-м нахь цыкIунэу
щытэп. Мы шаххэ-
хэм адимыштэрэ
тхъагъэхэр редакцием
зэкIегъэхкожых.

E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зыщаушыхъятыгъэр:
Урысые Федерацием
хэутийн Йоххэмкэ, тел-
радиокъэтын-
хэмкэ ыкчи зэлъы-
гысыкIэ амалхэмкэ
и Министерстве
и Темир-Кавказ
ЧыпIэ гъэйоры-
шлапI, зэраушыхъятыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъятыгъэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIемкэ
пчагъэр
4300
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 892

Хэутийн узьчи-
гъэтхэнэу щыт уахтэр
Сыхатыр
18.00
Зыщаушыхъятыгъэ
уахтэр
Сыхатыр
18.00

Редактор
шхъяIэр
Дэрбэ Т. И.
Редактор шхъяIэм
игуадэр
Мэшлэкъю
С. А.

ПшэдэкIыж
зыхырэ секретарыр
Гъюгъю
З. Х.